

pohřešovanou v původním rozsudku rozhodnutím Nejvyššího soudu. Námitky, jimiž napadá rozsudek zmateční stížnost, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., nejsou z největší části než pouhým opakování neb obměnou výtek, jimiž brojí před tím proti rozsudku s hlediska důvodu zmatku čís. 5 Šu 281 tr. ř. a jichž bezdůvodnost byla již doličena, tak že lze odkázati ji v dotyčných směrech na příslušné úvahy.

#### Čís. 2019.

**Zlý úmysl, předpokládáný Šem 98 b) tr. zák., musí obsahovati pachatelovo vědomí o bezprávnosti vymáhaného nároku. Případný omyl pachatelův v tomto směru je omylem skutkovým ve smyslu Šu 2 písm. e) tr. zák.**

(Rozh. ze dne 15. června 1925, Zm II 109/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozhodnutí krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 18. prosince 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vydírání podle Šu 98 písm. b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalezacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

#### Důvody:

Zmateční stížnosti, dovolávající se číselně pouze důvodu zmatečnosti čís. 10 Šu 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění, pokud její vývody zřejmě poukazují k výtce, že skutečnostmi, v napadeném rozsudku zjištěnými, není opodstatněna skutková podstata zločinu vydírání podle Šu 98 písm. b) tr. zák. po stránce subjektivní, poněvadž soud nezjišťuje, že stěžovatel byl sobě vědom, že na výplatu 15.000 Kč nemá právního nároku. Zločinu veřejného násilí vydíráním podle Šu 98 písm. b) tr. zák. se dopustí, kdo někomu způsobem, tam blíže uvedeným, vyhrožuje v tom úmyslu, by na ohroženém vynutil nějaké plnění, dopuštění neb opomenutí. Aby však vyhrožování takové mohlo býti přičítáno k vině jako zločin vydírání, k tomu je třeba, by vyhrožující neměl k plnění, dopuštění neb opominutí, jež vyhrůžkou vynucuje, skutečného neb aspoň domnělého práva; konání, které se vynucuje, musí býti na osobě, již se vyhrožuje, požadováno bezprávně, a zlý úmysl, Šem 98 písm. b) tr. zák. předpokládáný, musí tudíž dle povšechné zásady Šu 1 tr. zák. obsahovati též pachatelovo vědomí o bezprávnosti vymáhaného nároku. Případný omyl obžalovaného v tomto směru týkal by se neznalosti předpisů, spadajících do oboru práva soukromého a byl by tudíž omylem skutkovým ve smyslu Šu 2 písm. e) tr. zák. Nálezací soud přijal sice za prokázáno, že stěžovatel vyhrožoval Hynku K-ému a jeho rodině ublížením na cti, by na nich vynutil konání, totiž výplatu 15.000 Kč. Avšak soud neuvažoval o tom a nezjistil, zda stěžovatel byl si vědom bezprávnosti tohoto požadavku, zda zlý úmysl, předpokládáný ke skutkové podstatě Šu 98 písm. b) tr. zák. nebyl vyloučen jeho omylem. Podrobného uvažování bylo třeba tím více, ježto k tomu dávalo podnět zodpovídání se obžalovaného, který tvrdil, že svým jednáním chtěl docílit pouze toho, by Hynek K-ý mu nahradil škodu, kterou mu způsobil, pokud se týče, že 15.000 Kč požadoval proto, by si mohl najíti nový byt a složit zálohu, jelikož manželé K-i vypověděli ho z bytu v jejich

domě. Pro nedostatek zjištění stěžovatelova vědomí o bezprávnosti nároku, jím vymáhaného, není odsuzující výrok po subjektivní stránce opodstatněn skutkovými zjištěními nalézacího soudu, spočívá na nesprávném výkladu a použití zákona co do subjektivních předpokladů zločinu, o který jde, a je proto stížen zmatkem čis. 9 a) Šu 281 tr. ř., k němuž vývody stížnosti, jak již uvedeno, zřetelně poukazují.

### Čís. 2020.

**S hlediska Šu 1 tr. zák. nezáleží na tom, rozhodl-li se pachatel k uskutečnění zla, t. j. oné změny ve vnějším životě, již si z té neb oné příčiny přeje, při klidné mysli a po zralé úvaze, či v okamžitém vzplnutí pudů.**

**Zlý úmysl (trestnost) jest afektem vyloučen jen, dosáhl-li afekt stupně pomaření smyslů, v němž si pachatel nebyl vědom svého činu (§ 2 c) tr. zák.).**

(Rozl. ze dne 17. června 1925, Zm I 278/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Praze ze dne 23. února 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonané vraždy prosté podle §§ 8, 134, 135 čis. 4 tr. zák., zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. a přestupkem podle §§ 2, 8, 32, 36 zbroj. pat., mimo jiné z těchto

### důvodů:

K rozpoznání, zda předsevzal pachatel určitý čin v určitém úmyslu, netřeba zvláštních odborných vědomostí a zkušeností. Jdeť při tom v podstatě o postřehnutí, zda byla tu skutečnost, která mohla býti pachateli podnětem, by přivedl určitou změnu ve vnějším životě, a o hodnotění toho, co se pak se strany pachatelovy stalo, v tom směru, zda zrodil se v jeho duši onen podnět a přiměl ho k tomu, by tuto změnu uskutečnil, případně uskutečňoval. Jaká doba uplynula od zjevení se oné skutečnosti až do úkonů pachatelových, je lhostejno. Není pochybnosti o tom, že i doba nejkratší stačí, by podnět uzrál v žádost, uskutečniti, k čemu podnět poukazuje, a v čin tuto žádost uskutečňující. Ovšem jen tehdy, není-li pachatel stížen duševními abnormalitami, pro které probíhá pochod podnětů, úvah a rozhodování se u pachatele pozvolněji než u osob jiných, duševně normálních. Takové abnormality stěžovatelovy průvodní návrh neuplatňoval a k ní nepoukazoval ani jiný výsledek hlavního přelíčení, obzvláště ne obhajoba stěžovatelova. Teprve při hlavním přelíčení hájil se stěžovatel tím, že vůbec nemířil a vypálil první ránu nazdařbůh, druhou proti K-ovi, když ho potkal v ulici. V dřívější své výpovědi, při hlavním přelíčení čtené, doznal, že vypálil rány, aby Č-ského, pokud se týče K-u zaplašil a mohl utéci. Stačila-li by dle tohoto seznání doba od okamžiku, kdy stěžovatel upozoroval bezpečnostní orgány a uvědomil si nebezpečí hrozícího mu zatčení, do doby, kdy použil zbraně k výstřelům, k pojetí úmyslu, vystřeliti na plano, zastrašiti tím bezpečnostní orgány a zajistiti si útěk, nelze důvodně pochybovati o tom, že doba nebyla příliš krátkou ani k pojetí jiného úmyslu, totiž úmyslu, použití zbraně k usmrcení bezpečnostních